

רענן שקד • איור: גיא מורד

נער האמצע

רענן שקד, חבר טרי יחסית במועדון ה"ארבעים פלוס" האקסקלוסיבי, נתקף פתאום במשבר אמצע החיים. אבל במקום להיכנס לפאניקה, הוא החליט לחקור את התופעה. החדשות הטובות הן שהוא לא לבד. החדשות הרעות הן שזה רק ילך וייעשה גרוע יותר. הגיל ועונשו

+ מכירים את זה שממשרבים אתנו אמורים לצאת מחוקים? ובכן, תחזיקו טוב, כי ממשבר אמצע החיים אתנו אמורים לצאת – אם להאמין להסתחות קול"ח מופשטת קרוב לל כל קוד שמשאיר אחריו. הוא מאמנת שמצאנו זה הן כן, משבר אמצע החיים – המשבר המפגמ, הקלישא נוח – הוא מה שמפריד בין הגבר הקפוא שאתה לביד והגבר המודקן, נערך המודעות העצמית אבל המאשים שאתה עשוי להיות. או כן, תחפשי ממעבר. מכיר את חלקי במהרה. אפיון את שאייתך לזוג סוס. ענה את המוכנית שנגמרת אחרי שני רילחות. דקות את הדיאטת. תשמין. הפוך לריינג'י. כנס לבית "האה הנרול". הטרק בנפאל? חיבה לך עד כעשיו. רוצו אליו. לטרק צלילה. גלישה. קורטס פינג. ג'אניצו. אצל לטילו אופנועים עם החבורה של טוניק. אצל לאוסטרליה. מרטין אופני ררים. איש הברזל. כנס לטוכנת אלפא מנו גבר האלפא שמעולם לא גרשם על כרטיס הביקור שלך. פתח מודל שיכניע את שוק המט"ח. סחר באופציות. אצל לטור מוקקות בסקוטלנד.

מרגישו חי יותר כעשיו ברצינות? ויפי. טוב שאתה מרגיש חי יותר, גם בכסירות מסוימת, אתה כבר מות. תראה את קורין ספייס ב"אמריקן בויס", עם הגראס, מכונית הספורט, התאבדות בחברתה המשוללת של בתו, פריקת כל על – אפשר לחשוב איוו על, סתם על בורגני מצביר המגיע עד גיל 40 למסת כדור הארץ מולה עד סף הרטס, ספייסי ימות. חטא הנרול: גיטה לחזור לחיות.

כי אחרי גיל 40 כבר לא אמורים לחזור לחיות. הם אמורים לנוע לאיטם לעבר השקיעה ואם הם ממש מתעקשים, שירכבו לעברה. אם ממש קורסי, אפשר על הארץ! מכלי לתפריץ. לתנועה בכביש המהיר. כי גברים כמשיך אמצע החיים הם לא באמת גברים! הם לחוצים. גברים לחוצים הם לא משהו שמישהו רוצה להיות.

ככה זה: עד אמצע החיים, החרון העיקרי שלנו כגברים – הסיבה שהתעלים מוכן עלינו, סמטור אתנו, שוגשים נעדרות, התבסס החגמלים מרעפים – הוא שאנחנו שטוט לא נלחצים. לפחות כלפי חוץ. בעולם שבו הכל ימות, אבל עוד קודם לתקלקל, זה לא מעט, להצליח לא להילחץ. ואנחנו מצלילים.

+ בגיל 18, כשכאם ולוקחים אתנו לטלוש שנות נאמני לאוני מוכו עששו להרוג אתנו, אתנו לא נלחצים. בגיל 23, בפסילה לטרעי המיליון הראשו, אתנו לא נלחצים. מול נשים בשנות ה-20 לחיות – ספריות, מכולנות מודן, משכבעות שהעולם שיר לזן ואו פורצות בכבי היסטרי – אתנו לא נלחצים. מתחת לזר פה ותחת אויבי קודושו אתנו לא נלחצים. מול נסיעה בשליחות הבוס לסנור עם הסנים אתנו לא נלחצים. מול צרות ותק אובדן וכיות יסוד גבריות אתנו לא נלחצים. ואו, בגיל 38, 40, 45 – קח כמה תן כמה – אתנו נלחצים ברצינות בפעם הראשונה. נלחצים עד מתק. עד שתיקה. עד אובדן קשר והסתגרות. אתנו נלחצים כי אתנו מניגים שבגודו לכל הסימנים הלא רשמיים. גם את אוהל הקיקס הפרטי שלנו יקפלו מתישהו. במילים חגיגות פחות: אתנו נמות. תבן. אולי עוד לפני שנכפיש את איטטר ליה והסטרונגית. מוכרחים להספיק את אוסטיליה והסטרונגית, ועל אופנוע אולי עוד נספיק. או במילותיה הנבזות של ויקיפדיה, מתוך הערך "משבר אמצע החיים": "הזמן שבו בני אדם מתחילים להבין את סופיתם. הופכים אובססיביים לגבי המוות ומתחילים לאבד תקווה באנשות. גברים מרגשים לבר בעולם וללא עתיד". לזמן יבית סגן.

"אמצע החיים בן אדם מתחיל לקבל אינשו מושל, לזכר מה כבר לא יזיה לו, וטוב קבלה המודעות לזו שיש הרבים שגבר לא תעשה". אמנו לו "זה אה מאונן, פסיכולוג ואליטיסטי" ונגנאי שמתפתח בתוכם "בתהלה אתה חי בתחושה אנונימיות, כו, שכל רבר שאתה רוצה אתה יכול לעשות. מתאים ש' משהו שאימו לך- את זה לא עשיתו; כבר לא תעשה. ואו יש היאחות בוח".

אבל רענן, למה אני בכלל שאל את באומן מה אני מנסה לעשות? להיאחז באינורטיה הישנה שלי כעיתונאי בניסיון להסוות את עצמי – כאילו לא רואים לי את המשבר, גדול ומפתח ומכאיב כמו אבן בליות בוגרת – כמו שמתכוון "לעשות כתבה על גנר שא"? כמה פחדני מצרי. למה לא לבוא ולהגיד מפורשות את מה שאני אמור להגיד: שאני מובל והמשבר. שעם תיבוק על היריים, התחפרות בבזן המירוצן לרדוד, חלף רדך סוף שבעו בייביסיטטי גוסף שאין ולא ויהו בו שום רבר שהוא שלי או בשבילי,

"עד סוף הסרט, ספייסי ממות. חטא הגדול: ניסה לחזור לחיות". מומן מהסרט "אמריקן ביטי"

עילום יח"צ

עושה את דרכי לשבוע עבודה נוסף במרדון – אני מרגיש את משבר האמצע החיים מוחשי כמו איבר גוף נוסף?

ליר רשימת הסימפטומים שסביצ'ה ויקיפדיה למשבר האמצע החיים אני לא מסמן וזה הם מסכנים לירי. "חיפוש אחר הלוים או מטרה לא מוגדרים תחושת חיטה על מטרות שלא הושלמו חשש מהשפלה בקרב קולגות מצליחים יותר רצון לבלות יותר זמן לבר או עם אנשים מסוימים בלבד שימוש מוגבר באלכוהול: ריבאון האשמת עצמך בכישלון רכיבת מרצון ויקרה לא שגרתיים כמו אופנועים, סירות, יגוד, סוכניות ספורט, תכשיטים, נאוצ'ונים, כרטיסי קמעון פרזיסונג ברי"י

– העולם הוא גרש המשחקים הפתוח שלך – וכשנתה 60 והלאה הורגשה שוב טובה ומי שחזרת ויחסי, אלא שהקניית הנפש הגדול ממתין לך בכסיונות שנתה 40. בגיא העלמות של הילדים, המשכנתה, הנישואים לעבודה, העבודה בנישואים, מרידות ובגידות אפשריות, אובדן עניין, רלוונטיות, תעסוקה, שיער גוף – שם גרש השפל הרגשי המרכזי והתחושה הכללית של עבר שחור כמריבות הרום, שם גרים בלי כסף גברים והייאוש השקט שלהם, המסרב עריון לוותר על הסיכוי הקטן להתחשות, סיכוי שמבליח לעיתים ררך קרעי הענגים, החיים, הפיתח.

אבל גם הסיכוי הזה, אומרי לי ר"ר גריאל בקיר, מחבר הספר "כשארטיפוט גרל: הפסיכולוגיה במחצית השנייה של החיים", לא יתגמש בקרוב, לפחות לא כל זמן שהעולם ימשיך להיות לא מרדנה מבני. והוא לא.

בכשים לנגן כחילוי ואו התגובה מסכסכו עוינות: מה קרה לו, להתרפן? אף אחד לא מרדנה. אני, בגיל 57, אחיי שהייתי מבחל מולקה 20 שנה, נהייתי כל כך אנטישית לחילום ולצוות, עד שריבאון את עצמי לנפסיה מוקרנת. כמובן כולם אסרו: "אני מקנא בך", אבל אף אחד לא היה מרדנה. לא מבחל בית החולים. מהיה צורך לנאנא מישהו אחר, לא הבור, אפילו לא הילדים הגדולים שלי, שישאגו אר אבא יסחוד ככלבית.

"אז שכלב היה של החיים התנתנו שלנו היא נבר חורם. אבל חצי הראשון אאט טבע מגילת אהנו אנחנו לא נרדשים להיבה חשיבה כדי לעבור משלב לשלב. במחצית השנייה התפתח תחות שלנו מחויבת איוו לפסקה, איוו התמכלות פיגמה – מה היה החלום שלי, מה עשיתי איוו, מה עשיתי עם עצמי, מה עשיתי. משהו שיש בו ממש של הולטה ובחירה. ההבנה של הסמויות מחדרת את הבחירות. אתה כבר לא יכול יותר לשחק בנרמליה, ב'אני אהיה זה וזה נבראה אר לך". אתה מבין שאתה צורך לעשות בחירות יותר ברורות, לשאול את עצמך: מה החוזה שעשיתי עם האיש הזה לפני 20 שנה? עושה בתוך החליפה הזאת באופירה מה אני עושה כל בוקר בשח הציג עם אותו כלב סביב אותו עץ?"

בקר עצמו התרגש בגיל 45, הביא לעולם לידה נוספת בגיל 50 ופרש לגמלאות בגיל 57. "ברעיקב", הוא אומר, "עם כל שנה שחולפת אני מבין כמה לא הבנתי קודם".

מה לא הבנתי? אר לחיות, מה שאני קורא, לרוחב ולא לאורך. נשים הרבה יותר מוכשרות לוח. הפי

ליר רשימת הסימפטומים שסביצ'ה ויקיפדיה למשבר האמצע החיים אני לא מסמן וזה הם מסכנים לירי. "חיפוש אחר הלוים או מטרה לא מוגדרים תחושת חיטה על מטרות שלא הושלמו חשש מהשפלה בקרב קולגות מצליחים יותר רצון לבלות יותר זמן לבר או עם אנשים מסוימים בלבד שימוש מוגבר באלכוהול: ריבאון האשמת עצמך בכישלון רכיבת מרצון ויקרה לא שגרתיים כמו אופנועים, סירות, יגוד, סוכניות ספורט, תכשיטים, נאוצ'ונים, כרטיסי קמעון פרזיסונג ברי"י

– העולם הוא גרש המשחקים הפתוח שלך – וכשנתה 60 והלאה הורגשה שוב טובה ומי שחזרת ויחסי, אלא שהקניית הנפש הגדול ממתין לך בכסיונות שנתה 40. בגיא העלמות של הילדים, המשכנתה, הנישואים לעבודה, העבודה בנישואים, מרידות ובגידות אפשריות, אובדן עניין, רלוונטיות, תעסוקה, שיער גוף – שם גרש השפל הרגשי המרכזי והתחושה הכללית של עבר שחור כמריבות הרום, שם גרים בלי כסף גברים והייאוש השקט שלהם, המסרב עריון לוותר על הסיכוי הקטן להתחשות, סיכוי שמבליח לעיתים ררך קרעי הענגים, החיים, הפיתח.

אבל גם הסיכוי הזה, אומרי לי ר"ר גריאל בקיר, מחבר הספר "כשארטיפוט גרל: הפסיכולוגיה במחצית השנייה של החיים", לא יתגמש בקרוב, לפחות לא כל זמן שהעולם ימשיך להיות לא מרדנה מבני. והוא לא.

בכשים לנגן כחילוי ואו התגובה מסכסכו עוינות: מה קרה לו, להתרפן? אף אחד לא מרדנה. אני, בגיל 57, אחיי שהייתי מבחל מולקה 20 שנה, נהייתי כל כך אנטישית לחילום ולצוות, עד שריבאון את עצמי לנפסיה מוקרנת. כמובן כולם אסרו: "אני מקנא בך", אבל אף אחד לא היה מרדנה. לא מבחל בית החולים. מהיה צורך לנאנא מישהו אחר, לא הבור, אפילו לא הילדים הגדולים שלי, שישאגו אר אבא יסחוד ככלבית.

"אז שכלב היה של החיים התנתנו שלנו היא נבר חורם. אבל חצי הראשון אאט טבע מגילת אהנו אנחנו לא נרדשים להיבה חשיבה כדי לעבור משלב לשלב. במחצית השנייה התפתח תחות שלנו מחויבת איוו לפסקה, איוו התמכלות פיגמה – מה היה החלום שלי, מה עשיתי איוו, מה עשיתי עם עצמי, מה עשיתי. משהו שיש בו ממש של הולטה ובחירה. ההבנה של הסמויות מחדרת את הבחירות. אתה כבר לא יכול יותר לשחק בנרמליה, ב'אני אהיה זה וזה נבראה אר לך". אתה מבין שאתה צורך לעשות בחירות יותר ברורות, לשאול את עצמך: מה החוזה שעשיתי עם האיש הזה לפני 20 שנה? עושה בתוך החליפה הזאת באופירה מה אני עושה כל בוקר בשח הציג עם אותו כלב סביב אותו עץ?"

בקר עצמו התרגש בגיל 45, הביא לעולם לידה נוספת בגיל 50 ופרש לגמלאות בגיל 57. "ברעיקב", הוא אומר, "עם כל שנה שחולפת אני מבין כמה לא הבנתי קודם".

מה לא הבנתי? אר לחיות, מה שאני קורא, לרוחב ולא לאורך. נשים הרבה יותר מוכשרות לוח. הפי

ובכן, החירות הטובות: שובר האמצע החיים עצמו מנצח כיום במשבר. המונח שבטעם ב'1965 הפסיכואנליטיקאי אליוס זאק אהובן בעיקפיו גם על ירי אריק אריקסון, פסיכולוג התפתחותי והוגה "תאוריית השלבים", שחילקה את חיי האדם לשמונה שלבים. את השלב השביעי איבחנו אריקסון כ"בגרות אמצע החיים" (Midlife Adulthood), להלן מאבקו של האדם למצוא משמעות ומטרה לחייו והצגת שאלות העשויות להוביל למה שמכונה משבר האמצע החיים.

"אנחנו צועדים היום לקראת חברה שבה אנשים יימדדו כמו מכוניות - לאו דווקא לפי הגיל, אלא לפי המצב שלהם. הגיל הכרונולוגי לא ישנה אלא המצב הבריאותי של האדם. המוות יהיה מדיכאון, והמשבר העצום לא יהיה סביב גיל 40 אלא סביב גיל 65"

צילומים: תומרי קין, אלון גרשון, מואלבים הפטי

ניר אלון באמת. ד"ר באומן

קרה גבול היכולת. בר שאול

לא נתון מנוח. שטרן

מה עושים עכשיו? דואני

אלא לפי המצב שלהם. הגיל הכרונולוגי לא ישנה אלא הגיל הביולוגי: מה המצב הבריאותי של האדם. המוות יהיה מריכאון, והמספר הנצמץ לא יהיה כמובן גיל 40 אלא כמובן גיל 65, כי אנשים יחזילו ללכת בבית בלי צנזורה עשרות שנים, ואז יגיעו אובדן תקוה, שעמום, חוסר הגשמה עצמית וסופוק, ומכאן יופיעו תסמינים שר"אבאן, וזה יהיו אותם. כבר כיום משבר אמצע החיים הודרך שאני מכיר הוא התעסקותי מי שגביל לו, קח מיליון שקל, לך הביתה, והוא לוקח, קוצר את החיים שלו, כי עכשיו הוא יישאר בבית שנה 40 ואין סיכוי שימצא עבודה. זה המשבר האמיתי."

אז אין משבר אמצע חיים נגמשי?

"אם בכלל צריך ללכת על משהו, זה לא אבדן המשבר. הגנונים היום על עליית תוחלת החיים מרדומים. בישראל, לפחות ב"מירון תל אביב, אנחנו בצמרת העולמית: נגרים עבדו את ה-80 ממום, נשים נקשות ל-90. בתוך 20 שנה בולנו נתקרב לקצה גבול היכולת האנושית. נהיה בריאים אחרי גיל 90, וזקנה תתרחש רק בשש עד שמונה השנים האחרונות לחייו, עבודה את גיל מאה ואז נמות בתוך תקופה קצרה. המשרבים של גיל 40 הופכים להיות מנוחים. כיום אני מכיר את עצמי לחיים מאור ארוכים. בולנו מוכרחים לתכנן את מחזור החיים הנוסף שלנו."

"במצי הראשון אין לאדם כל כך הודמנות לשאלו את עצמו מי הוא באמת", מסביר ד"ר באומן. "בחדרנה מה שבנות לעצמן והשורה למשפחה, לזכרה, לציפיות, לאנו, כבר לא מספיק. מתוך האדם רוצים עוד חלקים של עצמו, שער הדום, כשהתעסקת בכנייה של עצמך, הרחקת או עיוותה. לאורך השנים האישיות מתפתחת, המודעות מתפתחת, ובחדרנה יש איה קול פנימי שקורא לעשות שני. והאדם לרוב לא רוצה להקשיב לו."

המחקר האקדמי כאן שנות 80 מעיד שרובנו אכן לא מקשיבים לקול הפנימי. מחקר מרובי מ'78 עד טען כי 80 אחוז מהמשתתפים בגילאי אמצע החיים חוו משבר. מחקר מ'85 הודיע את הרף ל-70 אחוז. מחקרים עכשוויים טוענים שפחות מעשרה אחוזים מהאמריקאים חווים משברים פסיכולוגיים משמעותיים בגיל המסוים הזה.

המחקר האמריקאי ביותר בתחום הוא של קרן מקארטור, שהקדימה "דשת לחקר התפתחות אמצע חיים מוצלחת" (MIDMAC), שמוכיחה בעיקר כי אמצע החיים הוא זמן מצוי לתהירות וב. "עוד לפני עשר שנים זו נחשבה לתקופה של קשים, מתח, רדגנה, בריאות לקויה, מנופאוה, משבר אמצע החיים", אמר ל"ושינגטון פוסט" מגול המחקר ארוויל גלברט גרים. "אבל ככל שברקנו את זה, גילינו שגיל הבוגרים הוא התקופה הכי טובה לחיות בה."

לצד, קשה ללול במחקר של מקארטור, שכלל למעשה 11 מחקרים נפרדים בהשתתפות כ-8,000 אמריקאים. מסקנה מרכזית: אמצע החיים הוא זמן של יחסים בריאים וביטחון כלכלי מסוים, עם בריאות טובה עריין, עבודה מספקת ובטוחה יחסית, או מה שגרים קראו, "הפלגה חלקי עבוד רובנו".

אחד המחקרים המרכזיים, שכלל 750 נבדקים, הכירו במעט כל הנשאלים את המשג "משבר אמצע החיים", אבל רק 28 אחוז טענו שחוו כזה. אחריהם דרבו על שנינוים משי ניתנים שארצין בחייהם שאינם מקוויים לגיל. "מה שחם אמורים זה" זה משבר שהופיע כשיחיתו בן 40, לא משבר שהופיע בגיל שחיתו בן 40, "המכירה הווקית אליין ותנגנון מאוניברסיטת קורנל.

האופוריה של בן שאול, מוכרחים לומר, משכעת אתי. יותר מזה היא שולחת אתי למקום האפורי שאליי אני מגיע תמיד במקרים כאלה. שי דואני, מגלה פרשה קטנה, בן 40, נשיר עם שלושה ילדים, ומי שמשבר אמצע החיים של הגבר הישראלי עושה בשבילי זהו עבודה.

אתה מפר את משבר אמצע החיים מלקוחות?

"ברורא. יש לי אפילו לקוח שסיבל מפרשה חדשה לפני כמה ימים, התקשר אליי ושאל: מה עושים עכשיו? אין לו שום חזנה ברור ואין רגיש על משהו לצפות לו. יש לו כבר שני פרש שות בבית, הוא בן 40, מכרורא הוא קיבל רכש חדש ובוצעמבר בא לרבו אתי על ארך מחליטים - שלא יהיה חלייה מצב שאון לו משהו ברוך. יש לי לקוחות שעושים עם הרב 2,000-3,000 קילומטר ומיר מתחילים ומתן על ארך ומתי מחליטים. הם מחייהם את הפרשה, נוסעים וחדשים באיה אוטו שכוה הכי פשוט רק כדי לתרגש לקראת מה שהם הולכים לקבל.

"תבין, המשבר הזה זה משבר שאנשים צריכים ערדת אדמה. ריגשים ברמות עצומות, אם הוא חומין עכשיו מפרשה וקוביל, הוא מורד מאור ממה את זה כשהוא בתוך המשבר. הוא צריך לבנות את האוטו, לוחות לו, שתהיה איוו צפיה. והאלה הם רואה את הקטסטרופה: לוקח מרבו איתך על קאין, תתאום קופץ ל-GT3 RS - מה הקשרו היום המעמ המעמד הרוצים את מה שאין. זו שריטה לא פשוטה."

אז אתה גם המסיבולות שלחם?

"העבודה של היא יותר מסיבולות מאשר מכירות. אני יושב פה עם לקוחות שעות, רוב חונן זה רברים שלא קשורים למכירה בכלל."

פרשה זה מספיק טוב למשבר אמצע החיים?

"תראה, יש אחד שקונה טרקטורין לחודשים, ויש אחד שעושה שטיות באור של שנים. מי לא רוצים לעשות שטיות, מכונות זו תרופה טובה. מישו אמר לי: אם כבר משבר גיל ה-40, אז שיהיה מכונות, ואם מכונות, שתהיה מפרשה. כי יש גם נשים, מינים, ומוריים."

מה איתך יש משבר?

"אני מת לקחת עכשיו שלי, למכור את הבית ולנסוע לרמת הגולן להיות חק לא, לגרל ענביות."

אני מתקשה צפת לקנות את צו המוס והה כשאצלי המשבר משתולל כשריפת יער, אבל אז אני מציע לשיחה המועדדת מכולן. קוראים לו יעקב בן שאול, 63, לשעבר קבלן משבר אמצע החיים שלו ניתב אותו הצודה, למחקר בתחומי הגרונולוגיה (חקר הווקנה) ובוים הוא מפרסם ספר שני, "מנהחיים", שבו שולש שפות, שבו הוא אוטר לבם את מה שאיש לא אמר לבם כבר חזון זמן: שיש זמן. ולכולנו. מספיק זמן.

"כל החוקרים של שנות ה-80 - כולל אלה שטענו שבגיל 40 יש משבר חדרה הממות ושגביל 65 משלימים עם זה - כל החוקרים האלה, תוחלת החיים קפצה להם ב-20 שנה. היום, בגיל 65, אדם במקום לפרוש מתחיל להיות שמעון פרס, רוצה להיות נשיא בגיל 80. אנשים פתאום רצים מרתון בגיל 75. כל מה שהמבוגר על גיל בעבר - 50 חוקר, אוטר בן שאול.

אז אני עיין צעירי נורא?

"כן. אבל לקראת גיל 50 אנשים מגלים שחוקה מהעבודה - לא משבר אמצע החיים, שחי"קה. הם מסתכלים ואמרים, 'דגע, אני כבר 30 שנה באותו מקצוע, זה מה שאני יודע לעשות, הכישרים שלי וקשה לי מאוד בגיל 50 לתחיל מחש ולשנות קריירה אחרי שהגעתי לאן שהגעתי. מגד שני, אני כבר 30 שנה במקום אחד, העבודה מקבעת ממך לפרוש כמה שיותר מוקדם - ישראל היא רוצה פנטסטית להחריג עם תוחלת חיים הולכת וגדלה, שישק תצבור בה מאורטאוד צעיר. אנשים מעל גיל 50 בכלל לא מחפשים כאן עבודה."

בן שאול טוען שלא רק שרובנו עומרים לחיות יותר מכפי שרמינו - כלומר שאנצע החיים הוא כבר ממום לא האמצע הבחן - אלא שמה שרודג אותו לבטוח לא יהיה וקנה. "אנחנו צועדים היום לקראת הבהר שבה אנשים יישרו כמו מכונות - לא דווקא לפי הגיל,

raanan@y-1.co.il

הסימפטומים של משבר אמצע החיים מסמנים לידי וי: "תחושת חדרה על מטרות שלא הושלמה, חש מהשפלה בקרב קולוגות מצליחים יותר; רכישת מוצרי יוקרה לא שגרתיים כמו אופנועים, סירות, מכונות ספורט, תכשיטים, כתובות קעקע, פירסינג וכו"